

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felévre	5	—	"
Negyedévre	2	—	50
Egy órára	1	—	"

Egyes számok ára 1 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Másolások per sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alkalmanként külön megbeszélés tárgyát képezik. A hirdetések alkalmanként jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg- és más díjak külön beutalásért 30 kr.

A cenzura.

Debreczen, febr. 16.

A kormány immár bejelentette, mivel fogja megünnepelni 1848-nak ötvenedik évfordulóját: a cenzura felléptetésével. Önök kétkednek? Olvasásuk el Darányi hétfői beszédét. Igaz, hogy valamilyen semmiben, úgy ebben sem őszinte a kormány, mert az 1848: XVIII. tcz. 1. §-a úgy szól, hogy gondolatait a sajtó útján mindenki szabadon terjesztheti és az előleges (tehát a terjesztés előtt való) cenzura örök időkre elrögzítetik, mégis ime éppen erre a törvényre hivatkozva, látszólag erre támaszkodva csempészi be a magyar jogéletbe a kormány újból a cenzurát. Becsempészi pedig azzal a tervvel, mely, Darányi szavait szó szerint idézve így szól:

»(1848: XVIII. tcz. 30 §. 4 pont) »Mely időpontban a lap vagy füzet szétküldetik, annak egy példányát a bejegyzett felelős személy aláírásával a helyi hatóság elnökének tétetik le. Ma a helyi hatóság elnökét az ügyészség helyettesíti. —

Ha tehát intézkedés történik az iránt, hogy az ügyészség és a vizsgálóbíró rögtön eljárhatson, akkor igenis a vizsgálóbíró megzárhatja a lapot oly időben, mielőtt az illető sajtótermék Budapestre expedáltatott, vagy a vidéki postán kiosztott volna.

Ez nem egyéb, mint a törvény egyenes megsértése előleges cenzura

által. Nevezetesen mutassa meg nekünk Darányi miniszter, hol van Magyarország törvénykönyvében megírva, hogy a helybeli hatóság elnökét most az ügyészség helyettesíti s hol van megírva hogy a királyi ügyészséget egyáltalán illeti köteles példány?!?

Shol a világon, ilyen törvény nincs, ennek engedelmeskedni senki nem tartozik!

Emlékezzünk csak vissza a múlt évi vitára a sajtószabadság ügyében: akkor Erdély miniszter, a ki pedig csakugyan nem nevezhető a sajtó barátjának, nyíltan elismerte, bár az igaz, hogy csak azután, mikor sarokba szorították, hogy az ügyészséget nem illeti meg a köteles példány, hogy az ügyészségnél a politikai lapot sem köteles a kiadó bemutatni s ha meg teszi, csak azért van, mert kerülni akarja a zaklatást. A beszédnek, a tervezett intézkedésnek ez a része tehát egyszerűen abszurdum, mert a törvény éppen az ellenkezőt rendel.

De járunk tovább. A kormány a mai időben s a fentidézett beszédben is vizsgáló birói végzés alapján akarja a sajtótermékek lefoglalását fogatosítani. Ez is beleütközik a törvénybe, mely csak jogerős birói ítélet alapján adja meg a hatóságnak azt a jogot, míg a vizsgálóbíró csak a kéziratot foglalhatja le.

De ám legyen, hogy az illető kiadó és szerző, azaz, a törvény szavai sze-

rint a felelős személy még ebbe is belenyugszik és nem kezd illetékességi pert az ilyen vizsgálóbírói végzéssel szemben: kérdjük, mint szándékozik a kormány összeegyeztetni fentidézett tervét azzal a rendelkezéssel, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon terjesztheti, amikor még a terjesztésük előtt le akarja a lapokat foglaltatni? Mi ez, ha nem cenzura? Mi ez, ha nem előleges cenzura? Hiszen addig míg el nem terjesztették, a nyomtatott lappéldány sem ért meg nagyobb nyilvánosságot, mint kézirat korában?!

Kérdjük, miképpen merészi ezeket a kormány elrendelni s kíváncsiak vagyunk, akad-e a független magyar birói karban olyan egyén, a ki odaadja a nevét, a jogászai becsületét, a birói esküjét az ilyen törvény kijátszási gyalázatos manőverhez?!

Mi nekünk több bizodalunk van a magyar birói karban, minthogy ezt feltételezzük bármelyik tagjáról, habár arra ellehetnek készülni, hogy ez a kormány, a mely a Rohonczi Gedeon nyílt bevallása szerint kitüntetésekért szerzett pénzen képes volt egy egész ország becsületét megvásárolni, képes lesz bejelentett terveit végre is hajtani, az bizonyos!

1848 dicső hősei, valahogyan fel ne támadjatok!

Kohányi Gyula.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy kutya, meg egy ember.

Irta: Gárdonyi Géza

Szücs Andrásnak volt egy kutyája. Kutyája elvégre másnak is van, de emlegetni se szokták, nemhogy még újságba tennék, hanem ez a Szücs András kutyája egészen más volt, mint a többi.

Esze van ennek — mondta néha Szücs András, — esze van, mint az embörnek.

Szücs András ezt komolyan és meggyőződéssel mondta.

Azelőtt magam se sokat hederítettem a kutyáimra. Közönséges lompos juhász kutyáknak láttam. Olyan volt a bundája éppen, mint a Szücs András subája, mikor ez kifordította; csakhogy már hidegben nem tudta utánozni gazdáját, hogy befordítsa. Hanem mikor hallottam Szücs Andrásnak a kutya észbeli minőségére vonatkozó megjegyzését, magam is megfigyelni kezdtem.

A kutya komolyan és önértzetesen nézett ránk. Ősi kutyaszokás szerint ült a gyepen: A puszták sphynxe ez. Hallgat. Csak a szeméből látszik, hogy érti, a mit beszélünk.

Különös, értelemmel telt, ragyogó sárga szemek azok. A hajusza és szakála a gazdá-

jához hasonlóan rendtlen, bokrosnövesű, no de hát, városban sem szokás még, hogy a kutya szakálát borbély nyírja — a la Boulevard vagy a la Maximilian — s kipödrve, vagy göndörre sütvé sem láttam még kutya-bajuszt soha.

Önkéntelenül is összehivettem a két fej közti hasonlatosságot. Szücs Andrásnak olyan szemei voltak, mint két kopott pakfon-nadrággomb; az orra veres volt, a kutyájáé fekete. Abban meg aztán tökéletesen megegyeztek, hogy írni és olvasni egyikük sem tudott.

De minek is az: Szücs Andrásnak mind-össze akkor lett volna szüksége az írás tudományára, mikor a császárt szolgálta; de lám a császár böles ember: úgy osztja be a katonaságnál is, hogy minden kompániában legyen egy írni tudó ember, aki megkarmolja azt a pár sornyifüves írást, vagy kikaparja némi elmebeli erőfeszítésekkel a hazulról érkezett írások értelmét. A kutyának meg éppen nem volt szüksége soha az írásra, ha csak a szomszéd faluban ugató atyafiaival nem akart levelezni.

Máskülönb is egyezett Maros a gazdájával. Ha Szücs András szomorú volt, Maros is lógatta a fejét; ha Szücs András vigan rikkantott, a Maros kutya majd égis ugrott örömben, ha Szücs András éhes volt, Maros is éhes volt; ha Szücs András szalonnázott, Maros is szalonnázott, ha kapott. Mondhatom azonban, hogy Szücs András nem

evett meg a nélkül egy falatot sem, hogy a Maros kutyának ne vessen. Maros röptében kapta el a falatokat: persze a falat repült, nem Maros. Maros csak egyszer repült életében: akkor, mikor a Gergő ihász lakzójában az ablakon át a kásába ugrattak.

Maros ezt teljes egész életében röstelte. Lakziba különben szeretett járni és azt a közmondást, hogy »a szemesnek áll a világ,« a konyhaajtó előtt fürgeséggel bizonyította valósnak; de mikor aztán azt énekeltek oda-benn, hogy:

»Fáj a kutyának az lába
Megütötte a szalmába
Ördög bujjék a lábába
Miért nem jár topánkába»

nem tudni mi okból, fájdalmasan vonított. Persze télen raert Maros is a mulat ságra. A birkák a hodályba voltak zárva, nem kellett őket őrizni. Ilyenkor aztán Szücs András vagy lakadalmakba, vagy névnapokra, vagy a kocsmába járt a kutyájával együtt, s hol a kutya kapott ki, hol Szücs András, hol mind a kettő, amint ez már a falusi mulatságokon történni szokott. Volt úgy, hogy mind a ketten sántítottak.

Maros azonban ilyenkor mindig józan volt. Szücs András soha. Szücs András ez esetekben tántorogva ment az uton, s mivelhogy Maros mindig

Az igazság és hazugság viaskodása.

Írta: Burger D József.

E két engesztelhetetlen ellenségnek, az igazságnak meg a hazugságnak viaskodása oly régi, mint maga az emberiség, oly örökös, mint a világosság és sötétség harca. azzal a különbséggel, hogy míg a világosság mindig és okvetlen elűzi a sötétséget, addig az igazság és hazugság közötti viaskodásnál igen gyakran az igazság kerül el a porondon.

Az igazság és hazugság viaskodása még abban is különbözik a világosság és sötétség harcaztól, hogy míg ez mindig a nyilvánosság foruma előtt zajlik le, mert hiszen ezek a természet szekundálása mellett viaskodnak, addig az igazság és hazugság viaskodása a szív és kebel mélységeiben folyik, a hol a könnyen megvesztegethető és hallgatható lelkiismeret szekundál csupán.

A hazugság az erény fehér kontóseit agyaja magára s a barátság mezébe takarózik, körüljár az emberek között, társaságba vegyül s azt mondja: testvérek vagyok, jertek érintkezzünk, közkedjünk egymással, ne fejtetek, hiszen testvérek vagyok s javatokat akarom.

Javunkat akarja? belopódzik szívünkbe, hogy minden nemes érzést, minden tiszta szándékot kiirtson belőle, hogy színtelen szeretetnek elhintett magvaival a hazugság mérges nyenyelét tenyessze, s ha sikerült kitépnie a legszebb, legünnepesebb virágokat, melyek keblünkben nyitak, elhagy és arvan magunkra maradunk s elvesztett boldogságunkat, tiszta öszinteségünket siratjuk s a drága romok mellett gyászolva, döröszögünkön bándunk és az ő barátságát átkozzuk, átkozzuk ezt az erkölcsi nihilizmust, mely az emberiség legszentebb birtokának, legbecesebb javának, legdrágább kincsének, az igazságnak helyébe a semmit a hazugságot akarja állítani, a mely meg fogja még ingatni a társadalom alapját és lángba borítani az egész u. n. művelt világot, a mely napról-napra nagyobb teret hódít, a mely vilámszebeséggel terjed az emberiségben.

Ha figyelemmel kísérjük a hazugság ragályos fekélyének napról-napra való terjedését annak különböző neveit különböztöthetjük meg.

Van olyan ember, ki hazugságával semmi nemü anyagi haszonra nem céloz és csupán azért hazudik, hogy bő ismereteit fitogtassa, hogy gazdag tapasztalataival kerdkedjek és hogy ezeket minél élvezetesebben, minél mulattatóbban előadhassa, jónak véli előadását

egy kis hazugsággal fűszerezni, mit a körül állók, mint valami szent igét, odaadással és figyelemmel hallgatnak meg, a hazug pedig elbeszélését jutalmazó helyeslésből tápot nyerve, mind több és több hazugságot fűz elbeszéléséhez, míg végre annyira megfélejtkezik emberi méltóságáról, a hazudozás hussa és vérré vált rut természetének annyira hatalmába esik, hogy pirulás nélkül mond el — a tiszta igazság bélyege alatt, a monda körébe tartozó lehetetlen dolgokat és a szerencsétlen nem látja es észre nem veszi, miként a hallgatók ajkain játszadozó mosoly nem többé, mint eléinte az elragadtatás, — hanem a guny, a megvetés félreérthetetlen kifejezése.

Ez a hazugságnak egyik ugyszólván önzetlen neme, de van a hazugságnak még egy másik sokkal veszélyesebb, sokkal kárhözátó sabb neme is ez: a bizonyos érdekek kiaknázása végett hazudozás. Hazudik a végből, hogy egy kitűzött célt elérjen, hogy bizonyos kedvező körülményeket hasznára fordíthasson, hogy egyesek kegyébe belopódzasson, nyájias arcot mutat és áldozata nem sejt, hogy a kar, amely öleli, agyon akarja őt szorítani. — Ily az ámitással és csalással vegyült hazugság a legbűnösebb és a legkövetkezményesebb.

Van még egy harmadik neme is a hazugságnak s ez a politikai hazugság. Az államérek s a hazugság ügye és leple alatt ez a hazugság — mint Franciaország példája mutatja — viszi véghez a legnagyobb pusztítást a legszentebb emberi jogokon, mert a hazugsággal szembe szállni nem lehet, a nélkül, hogy miként Zola magunkra ne zudítsuk a hazaárulás vádját.

A politikai hazugság olyan, mint a bűnös feleség, a kinek vetkeit, ha feltárjuk, rajtuk kaczag legjobban a világ.

Egy hazugságról híres államférfiu egyszer azt kérdezte egy talmudbővestől: A teremtmények, melyeket a szentírás a világteremtés történetében megnevez, léteznek még ma is. a mit azonban még senki sem látott, az a beszélő kigyó. Mondd ó bölcs! hova jutott? Mi lett belőle? Bizonyost uram! válaszolá célzással a talmudbölcs, nem tudok magam sem, de sejtem, hogy a Sátán darabokra tépte és készített belőle nyelveket — nem mind, de tulságosan sokat — a politikai hazugok számára.

A hazugsággal viaskodik tehát az igazság. A polgári életnek egyik legékesebb és legedesebb gyümölcse a tiszta, hamisítatlan

igazság. Az erkölcsi világrend egyik főszlopa az igazság. Az Isten maga az igazság, az isteni bölcsesség és hatalom épen az igazságban nyilvánul.

Az igazság a Mindenható legistenibb tette. Ha egyetlen lépéssel távoznék az igazságtól, ha legjelentéktelenebb cselekedetünkkel sértjük meg azt, ezzel Isten nevét gyalázzuk. Az ember legszentebb feladata, legmagasztosabb hivatása a hazugságot kiirtani a kebelből és az igazságot keresni és követni.

Franciaországban jutott a dicőség, hogy színterelt szolgáltaason a világnos az igazság és hazugság nyilvános viadalához.

Talán ép e pillanatban is köszörülnek a támadó fegyvereket, fenik a vitórt, élesítik a gyilkoló szabályokat és feszesre húzzák mégges nyilaikat hosszú harcban meggyengült húrjait, hogy a következő perczen legyen nekik a hazugság lovagjainak mivel lövöldözni az igazság bajnokaira, mit vad őrzjőngéssel szív verükbe mártani, hogy legyen mivel tetűkő mély, tátongó sebeket ejteni.

Tűz és víz óriás hegyek mélységeiben nem vívnak nagyobb erőfeszítéssel, mint a milyennel most Franciaországban az igazság a hazugsággal. Rettenetes! hogy ők, a kiknek egyetértve kellene az emberiség boldogításán működni, kiknek szövetségben kellene az emberi nem művelődését, jólétét émozditani, ők a hadsereg és a tudomány élet-halál harcot vívnak egymással.

Ti vagytok a haza árulói, ti meghíbbant agyu tudósok, kik a hadsereg tekintélyét alapjaiban megrendítitek, kik veszedelmes elveket hirdetvén, a haditörvényesek eszhatatlanságát tagadva a katonai tekintélyt galádul alábasátok.

Igy kiált fel a tekintélyre felékeny hadsereg: Nem igaz! Ti katonai méltóságok vagytok a társadalom megrontói, akadályozatok az emberiség előhaladását, gátat vetitek az igazság útjába, atokkal tö titek be a levegőt a szabadság ellen, kárhözátjátok a szabadszólast, a szabadgordelkezést, eltiltjátok mely az igazság kipuhatólására egyedül biztos eszközt el a szabad vizsgálatot, a néptől feltétlen engedelmességet és a mi őt soha sem teheti boldoggá, vakhíttel követeltek, ellenségei vagytok a tudománynak, mely a tévelygések ellen a legfőbb palladium, az emberi boldogság elősegítésére a legeszhatatlanabb eszköz — így válaszolnak a hadsereg anathémáira a tudósok, az igazság bajnokai.

Megáljátok ti, kik az igazság harcosa!

az oldalán járt, úgy tetszik, mintha ez is tántorogna.

Sokszor láttam őket így holdas teli éjszakában, hazafele igyekezni. Volt eset arra is, hogy Szücs András megbottolt a saját arnyékában és annyira mozognak érezte a földet, hogy ha fel is állott volna, újra elbukott volna; miért is inkább fekvé maradt. Maros ilyenkor esőades szeretettel megyalogatta a gazdája orezját, azután pedig a feje mellé üt, s mindaddig tutult, vonított, míg csak gazdáját valaki haza nem vezette.

Epen így tutult Maros akkor is, ha tüzet jezett, vagy ha a doktor kocsiját látta a faluba érkezni.

Mondom, ilyenkor is keservesen tutult. — Halottat érez, — jegyezte meg eltűnődve Szücs András.

A doktort különben Szücs András sem szerette. A doktor olyan ur, akít csak bajban lát az ember s nem elég csapás a nyavalya, még fizetni is kell högyibe a doktornak.

Innen magyarázható azután, hogy Maros egyszer a számadó pitvarában merényletet intézett a doktor lábására ellen: lerántotta róla a sarga kamáslit.

Az urakra máskülönben is haragudott Maros, minthogy az urak — valljuk meg őszintén — mind csak arra vannak kitalálva, hogy a szegény népet ayuzzák, pénzét elvegyék, lányát elszerezsek, fiát besorozzák katonának, földjére, torkára és pipájára adót

vessenek és végezetül, — ha valami visszalopás szándékoltatik — betegyék a szegény embert rabságra. Az urak — szeliden szólva — hunczutok.

A Maros kutya is jól tudta ezt, nem is eresztett el az urat se gyalog, se kocsin háragos végigugatás nélkül. A cigányokat meg plane nagy dühvel kergette.

Mert a cigány is ur, ha nadrágban jár.

Vajjon miért haragszik ez az én kutya a cigányokra? így tündött néha Szücs András. Azért, mert lopnak?

Tőle nem loptak még el semmit. Azért, mert jubbélt hordanak a hegedűjökön?

Ez nem lehet ok, mert a falusi cigány madzaghuron muzsikál.

Szücs András nem tudta a valót kibontani, csak azt konstátálta, hogy a Maros kutya a cigányokat és a vonós hangszereket gyűlöli.

A furulyát azoban szerette a kutya. Nyári estéken odaült ő is a pászortűz mellé és az állat a két első lábára fektetve hallgatta, ho yan furulyáz a gazdája.

Szücs András nem is igen furulyázott másnak, csak magának, meg a kutájának. A nóta végén rendszeren kérdő pillantást vetett a kutájára.

No Maros, hogy tetszik? Maros rendszeren egy komoly és elégedett pillantással felelt.

Mindig meg voltak ők egymással elégeve. Marosnak mindig tetszett, amit Szücs András csinált, Szücs András pedig karcsve sem találhatott volna jobb juhászbotjárt Marosnál. A rónák néptelen esőndjében megszokták egymást és megértették egymást. Marost utasítani sem kellett, hogy a juhseregnek melyik oldalszarnyat igazitsa rendre: egy pillanat alatt ott termett s parancsoló ugatásával rendet csinált a táborban. A juhok előtt nagyobb tekintély volt, mint akármilyen nagyságos ur. Meg a szalabirótól sem félték volna úgy a juhok soha.

Történt azonban, hogy Szücs András a Jakab-napi bucsut kedves köteleseégének ismervén megtartani, késő éjjel pityokosan tért haza. Szunditok egyet, szóltott és betekerve magát a subába, valóban hozzáfogott a szunditáshoz. Alig horkant kettő, egyszer csak hallja ám, hogy a Maros erősen ugat odakünn.

— Haragszik a holdvilágra — gondolja Szücs András.

Azonban a kutya még hevesebben ée hangosabban ugat.

Szücs András föltápázkodik és kiballag. De nem lát egyebet, minthogy a Maros a hodály körül szaladgólva mörögöldik.

— Csiba te, hallgass! így rivall rá és hozzátesszi esőndesen: alunni köll.

Lefekszik újból. Kabult. E'alszik. — Azonban a kutya nem hallgat el. Odafu

ellen dühöngtek. Elöl háboru, nyomában romlás. Nem látjátok-e Franeziaország hajóját vész hullámoktól hanyatva, nem látjátok-e a hűvös drága kincseit, az emberiség szabadságát, erkölcsét, igazságszeretetét és tudomány tisztelgetését koczára tevé, nem látjátok-e az erkölcs telenség rettentő szörnyeit, a mint az országot óriási karjaikkal átölelni készülnek, nem látjátok-e a hazugságot és annak nyomorait véreitekben eláradva?

Marjay Péter beszéde.

— Elmondta a képviselőház február 16-iki ülésén, a földmivelési költségvetés tárgyalása alkalmával. —

Marjay Péter: T. ház! Csak nagyon röviden akarok szólni. (Halljuk! Hallják!) A tárgyalás alatt levő tetteket a közdolgokkal oly szoros összefüggésben levőknek látom, hogy a legkisebb embernek is kötelessége véleményét nyilvánítani. Nem tartozom azok közé, kik az ellenzéki álláspontot úgy fogják fel, hogy az ellenzéki álláspontot örökké csak karhozatni lehet, hanem úgy tekintem a dolgot, hogy az ellenzéki felszólalások mindig tárgyilagosa és igazságosak kell, hogy legyenek. Ezen szempontból az országban lévő mostani szomorú állapotokért nem karhozatom a földmivelésügyi miniszter urat. Ha karhozatni lehet valakit, akkor az nem az egyes minisztert, hanem csak az egész kormányt és a rendszert érheti, mert a kormány tagjai közt voltaképp két miniszter van olyan, aki kötelességét lelkiismeretesen, odaadón felfogva, híven safrankodni igyekszik; azon két miniszterek egyike — szerintem — épen a földmivelésügyi miniszter ur. Hogy ő minden bajon, a régmúlt időből keletkező, szomorúan elhanyagolt állapotokon egyszerre nem javíthatott, annak ő nem oka.

De mikor ezt kijelentem, nem fogom elmulasztani figyelmeztetni őt az eddigi mulasztásokra és azokra a kötelességekre, amelyekről minden buzgalma mellett is megfeledkezett. Azokról a nagy kérdésekről általában, az anyai szónok által megbeszélte szociális kérdésekről én most hosszabban nem szólok, — egyszerűen csak meg kívánom jelezni, hogy az eddig felhozott okok mellé bátran oda lehet sorozni azt a fel sem veszt, azt a méltatlan bánásmódot, amelyet a néppel, a nagy közönséggel szemben a hatóságok tanusítani szoktak. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Bárán odasorozom a szociálisták okai közé ezt a rettenetes méltánytalanságot, hogy a

népnek nemcsak hogy kenyere nincs, nemcsak hogy üres a ládafia a nép egyszerű lakóhelyeiben, hanem nincsen a népnek egyáltalában véve semmi joga, sőt nemely, hatalmukat tulhajtó tisztviselő előtt még emberi tekintélye sincs. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Hiszzen a magyar nép, a magyar közönség ma egyáltalában nem választhatja szabadon meg saját községe vezetésére hivatott községi elöljáróit sem. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon) A szolgabírák, a kik a hatalom tulhajtásának gyakorlásában kiváló példányok, csaknem kivétel nélkül, még ott is igyekeznek a népet bántani és keseríteni, a hol valamely előtté bizalmas, kedvelt és a községi tisztviselésre alkalmas embert akar a bírói székbe ültetni. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Nem csak a szolgabírák, hanem azoknál apróbb, cseprőbb hivatalnokok, a községi jegyzők s egyéb hivatalos viselők örökösnek csak a nép bánatára, bosszantására járnak el. Megtörténik, hogy egy közfinanszírozás és egy kőbor szineszből az ugorka fára felkapott községi jegyző tisztességes gazdaemberekkel oly czudarul és türehtetlenül bánik, hogy annak a gazdaembernek minden csepp vére az arcába szökik a méltatlan bánásmód miatt. (Ugy van! balfelől.)

Az ily állapotok kétségkívül mindmennyi olaj a tűzre, a mely elkekeríti a népet. De ettől eltekintve, a nép általános nyomorának az enyhítéséről alig volt szó. Ezelőtt a magyar földművelő nép nemcsak gabona-termeléssel és állattenyésztéssel foglalkozott a maga kicsiny hatáskörében és gyenge erejéhez képest, hanem volt egy kevés, egy egész vagy félholdnyi dohánytermelési engedélye is a szegényebb, a hat: tíz, huszholdas gazdáknak. Abból a dohányból, a mit természet: megtudta fizetni az adóját, a cseléde bérét, általában n annak jövedelméből fedezte kisebb-szerű mellékes kiadásait. Ma adójának, cseléde bérének a megfizetésére nem áll rendelkezésére semmi jövedelmi forrás, buzáját el nem adhatja, mert az családja fenntartására is kevés, hanem ha meg akar felelni polgári kötelességének és teljesíteni akarja egyháza irányában való tartozását, akkor igavonó jóságát kell neki eladnia és annak árából teljesíteni azokat a kötelezettségeket. Mindezek nagyon sajnálatos állapotok és ezen bajokkal szemben sem a miniszter ur, sem más felszólalónak ajkáról kedvező kilátást nem hallottunk. A földadó leszállításáról sohasem volt szó. Hogy az egyes ellenzéki szónokok — elég he-

lyesen és okszerűen, céltudatosan követelték a földadó lejjebb szállítását; a miniszter ur a biztató felelettel adós maradt, hogyha adós nem maradt is, de az ígéret soha beváltva nem lett. Az elmúlt esztendőben a pénzügyminiszter ur azt mondotta, hogy a pótdadó eltörlése kontemplálódik, de bizony mindaddig csak contemplálódik, de el nem töröltetett, ebből pedig, mint akkor is kifejeztük és kifejeztettük — az álladalomnak semmi haszna sincs, mert a földbirtok annyira túl van terhelve a költsönökkel, hogy azok következtében egy bizonyos törvényezéssel rendelkezéséhez képest a pótdadót különben is le kell törölni. De mégis jól esik látni az ország földmivés közönségének azt, hogy az adónemeknek valamelyiket — legalább egyikét — eltörölték.

T. Képviselőház! A tárgyalás alatt lévő fejezet II. tételéről szólva én a magam részéről helyes dolognak tartom azt, hogy a munkások egy ugyanazon gazdánál, vagy cselédek egy ugyanazon birtokosnál több esztendői szolgálata megjutalmazva legyenek. A második tétel alatt épen ezt helyezi kilátásba a t. földmivelésügyi miniszter ur. Csak hogy én attól tartok itt is, hogy az a jutalom, minthogy az országban lévő rengeteg földmunkással és a cselédek óriási számával szemben az a 40.000 frt valami elenyésző csekélység. Azt hiszem, hogy a jutalmazást igazán keresztül akarnók vinni csak néhány krajczárral lehetne a becsületes, szorgalmas cselédek és munkásokat segíteni. De mástól is félek még, a mostani közállapotokat látva. A mostani közigazgatási szolgálat egyik-másik tényéből következtetve attól is tartok, hogy ott a cselédek megjutalmazásánál nem néznek mindenkor a cselédek érdemeire, hanem munkaadójuk, gazdájuk politikai pártállását. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert amint az állami segélyből, melyet a földmivelésügyi miniszter javaslatba hozott, hogy a kisgazdák segélyeztetésnek gépekkel, munkaeszközökkel, nem fog kapni egyetlen egy ellenzéki pártállású kis gazda sem, ép úgy az ellenzéki gazdák cselédei nem hiszem, hogy valamikor állami jutalomban, vagy segélyben részesüljenek. Ha a t. földmivelésügyi miniszter ur kijelentené férfias szavára azt, hogy azt úgy fogja kiosztani, hogy az a csekély jutalom melyet kilátásba helyez, pártatlanul adassék az érdemes cselédeknek és munkásoknak és pedig községenként a gazdák testületéből álló bizottmány kezéből kapják azt meg, akkor örömmel üdvözlőlném a t. miniszter ur ezen intézkedését.

A második tétel alatt továbbá az van kilátásba helyezve, vagy tervezve, hogy a munkás-olvasmányok és nyomtatványok ezután nagyobb mérvben fognak a közönség rendelkezésére bocsátatni. Mai napság, mikor a szocializmus rettenetes haragja dul az országban, némelyek csak megmosolyogják ezt azt mondják, hogy a népnek kenyér kell, öltözet kell, pénz kell, nem pedig olvasmány. Én elismerem, hogy első sorban táplálék és ruházat kell a szegény munkásnak, de a jó népies nyomtatványoknak is megvan a kellő hatása. Persze oda, a hol már lángban áll a társadalom, hiába vinnék halom számra a nyomtatványt; de a hol a lappangó tűzök ki nem törhet ezekkel hatni. Dicsérem a földmivelésügyi miniszter urnak azt az intézkedését, hogy megindította azt a célszerű kis néplapot. Ennek a február 13-iki száma, melyet nagy gondnal állítottak össze, már egymagában is nagyobb szolgálatot tesz e veszedelem elhárítására, mint a napilapok együttvéve. Mert a napilapok bizony alig foglalkoznak a szociális kérdéssel; azok csak regisztrálják, hogy itt is van, ott is van lazadás, vérontás, de csekély kivétellel véleményt nem mondanak. De még ha mondanának is, akkor is többet érnének ezek a népies nyomtatványok. Mert hiszen a szegényebb földmivésnek nem áll módjában napilapot járattatni, nem is ér rá azt olvasni. Csak néha, az egyetlen juthat hozzá. De ha a legszegényebb ember is megkapja a maga címére azt az olcsó újságot, a mely jó irányban, népiesen van szerkesztve és a rend és a törvények tisztelgetésére oktat, azzal igen sokat lehet használni. Kivált most van erre nagy szükség, mert a szocialista vezérek —

a szalmadikóhoz, amelyen Szücs András alszik és beleugat ennek a fülébe.

— No, ez már mégis sok — mondja méregeggel Szücs András.

Azzal előkapja a hosszú gajmósbotot és a Maros kutyát elveri vele. Reggelre kelve nem találja Marost sehoh. Kihajítja a nyáját, akkor veszi észre, hogy a hókalábu bárány hiányzik. Valaki ellopta.

Ez az eset gondba ejtette Szücs Andrást. Sajnálta a bárányt is, meg a kutyáját is. Ki lophatta el? Vissza tudja-e a törvény keríteni a bárányt! Visszajön-e a kutya, ha azt is ellopták? Vajjon nem verték e agyon a Marost? Vajjon megnyuzták-e már a hóka-barít?

Ilyen és ezzel kapcsolatos kérdéseket forgatott egész nap az elméjében. De a mellett dolgozott is ám egész nap a nyájjal: magának kellett megterelgetni jobbra-balra reggeltől estig.

Jön azután napszállat felé egy béres a faluból.

— Aggyisten, — mondja megállva.

— Aggyisten, — felel Szücs András, előre támasztva a botját s arra rádülve.

— Hát megveszött? — kérdi a béres, előhuzva a dohányzacskót és a pipát.

— Mi veszött? — kérdi Szücs András.

— Hát a Maros.

— Micsoda Maros?

— A kend kutyája.

— Az én kutyám?

— Ahhát.

— Hát mán mé' veszött vóna mög?

— Azt mondják.

— Azt mondják-e?

— Azt ám!

— Hát aztán ki mondja?

— Azok mondják, a kik kergették.

— Kergették?

— Kergették ám.

— Hát aztán mér kergették?

— Mondom, hogy veszött vót.

— Veszött-e?

— Veszött hát.

No aztán sok szóból és kérdésből megérti Szücs András, hogy a kutyája veszett volt és hogy a hidon át belesett a vízbe és ott is maradt.

De nem hiszi ő azt.

Elbalag még azon este a faluba. Kérdőzködik. Mindenki azt mondja, hogy igazán megveszett a Maros és belévetlenkődött a folyóba. Szücs András elmondhatja ezt mindenki vel.

Elmegy a hidig. A hidon megáll és a füle tövét vakargatva néz le a hallgató vízbe.

Mert csak ő tudja azt egyedül, hogy a kutya nem volt veszett: a bárányt kereste azt a hókalábu bárányt. S vagy azért, hogy ezt meg nem találta, vagy azért, hogy ő megverte ártatlanul, bánatában ölte az magát a folyóba.

mondhatnám izgatók — szintén a sajtó utján végzik azt a munkájukat. Nem rég azt mondtam, hogy a mi községünkben és vidékünkön nincs szocializmus, nem is lesz. S íme, pár nappal ezelőtt, nagy meglepetésemre, a „Földművelő” című szennylap egy kezembe kerül számában az látom, hogy a papok és az előjáróság tagjai meg vannak támadva. Jól tudják azok az izgatók, hogy a pap, az előjáró, a tanító a társadalmi rend őrei, és hivatásuknál fogva arra vannak kötelezve, hogy a törvénytiszteletet és a társadalmi rend fenntartását hirdessék. Hát mindennek előtt ezeknek a tekintélyt akarják lerontani a nép előtt.

Magamnak is kijutott ebből a megtiszteltetésből. Azt mondja az a lap február 11. számában, hogy én mint a nagy-létai református lelkész elküldtem egy szegény mesteremberhez, hogy fixesse meg 2 frt egyházi adóját. — Ezt szerelmesnek vette az illető, azt mondván, hogy hiszen nekem birtokom is van p a p i f i z e t é s e m i s v a n, — mégis kívánom a szegény ember 7 frtnyi egyházi adóját. Egyebek közt azt is mondotta, hogy én kárhoztattam azt, hogy a kisgazdának nehezebb a helyzete, mint a napszámosaké. De hat mindez most nem tartozik ide, és csak azért hoztam fel, hogy íme, abban a tiszta községben is, ahol azt hittem, hogy a szocializmusnak még csak a jelenséget sem fogjuk látni, ott is akad egy politikus eszmadia, kerül egy messze vidékről a szél által oda sodort részeges kerégyártó és kerülhet még egy harmadik czimbora is, egy dologkerülő, részeges mesterember, és ha ennek a laznak a cikkeket széthordják könnyen hihető hogy azok megméltéyzik a becsületesen gondolkodó, külső és felső előjáróit tisztelő embereket is és ezáltal terjesztetik a konkoly. Epen azért ezen szocialista sajtó megkezezésére nem azt mondom én, a mit itt hangzattak, hogy a sajtószabadság korlátozása lesz a helyes, követendő eljárás, hanem ezen veszedelmes sajtó munkáját ellensúlyozni kell és ellensúlyozni fogják az egészséges irányban szerkesztett népies lapok és ehhez hasonló népies nyomtatványok és mert ezt a miniszter ur megejtette, ezért üdvözlöm őt és hatást is várok eljárásától. (Egy hang a szélsőbaloldalon: Nem is lesz akkor közjogi ellenzék!) Hogy nem lesz közjogi ellenzék, azt nem hiszem, valamint azt sem hiszem, hogy a miniszterium által kiadott népies irányú lapokban a közjogi ellenzék rovására fognak cikkeket közölni.

Készen kívül áll, hogy igenis ezen népies irányú lapok terjesztésénél figyelmet fognak fordítani arra, hogy mily szellem uralkodik továbbra is. De nagyon kicsinyes dolgoknak tartanám a kormány részéről pedig ennek már több ízben sok tévedést a szemérem lobbantottam, hogyha akkor, a mikor erkölcsöket akar tisztítani és készült megtartani, a mikor a törvényes társadalmi rend fenntartására akarja a közönséget felbuzdítani, hogy akkor ilyen eszközöket használjon ezen népies irányban szerkesztett lapokban. Én azt hiszem, hogy sokkal nagyobb gondja van a kormánynak, sem hogy politizálással és korteskedéssel foglalkozzék és ezen népies irányú lapokat az ellenzék kiirtására használja fel. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) A következmények különben majd megmutatják. És hogyha a kormány csakugyan úgy viselkednék és ezen népies kiadványaival csakugyan ellenünk dolgoznék akkor helyt állunk ismét és megteesszük a magunk kötelességét. Azt mondja a tárgyalás alatt levő fejezet harmadik tétele, hogy a kormány községi segélyalapok, munkás segélyegyletek létesítésének előmozdítására ily alapok, egyesületek támogatására százezer frtot vesz fel. — Nagyon helyesen; eddig is úgy kellett volna eljárni! — A községi segélyalapokat igenis meg kell szilárdítani a kormánynak áldozatok árán is, mert a községi segélyalapokból lehet a szegény munkásokat az elégedetlen embereket segíteni és ezáltal, hogy azok segélyt kapnak, sok veszedelmes tendenciától vissza lehet őket tartani. Sőt én, t. képviselőhöz, én bátor volnék ajánlani a t. kormánynak, hogy midőn kilitásba helyezte, hogy 150.000 frtot fog éven-

ként segélyezésre fordítani, jobban tenné, ha ezt vagy más összeget letenné az önbibájukon kívül vagyombukottá vagy munkaképtelenné vált munkások és földművelők segélyezésére. Mikor a földműves osztály látja, hogy a minisztereknek nyugdíjuk, hogy a kormány alkalmazottainak megélhetéséről gondoskodva van, és a nehéz viszonyok között elismerem jogosan dragasági pótlékot nyerne, akkor méltán kérdezi az a földműves nép is hogy hát az ő fenntartásáról ki fog gondoskodni, hogy ha munkaképtelenné válik.

Hiszem, hogy ha volna egy ilyen segélyalap és egyebek közt ahhoz hőttenék a segélyadás, hogy a szocialistákkal paktálói nem szabad, ellenkezőleg azok a kik mindig a törvényes rend korlátjai közt tartják magukat, segélyt nyerhetnek, ennek meg volna a maga hasznos következménye.

Ezeket kívántam elmondani a lérem a miniszter urat, hogy ezeket a bajok orvoslásánál figyelembe venni méltóztassék. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A szocialista lázongások.

— Levél Szabolcsból és Zemplénből. —

Kisvárdá, febr. 14.

Mióta Káraszt, Döghét, Pappot, Mándókat katonaság szállotta meg, Kis-Várdában pedig a 14-ik huszárezred két százada Bogay huszárhadaagy vezénylete alatt, a 65. gyalogezrednek egy százada Schmiedt kapitány vezénylete alatt allandó készenletben áll: azóta látszólagos nyugalom van. A huszárság repülő őrszolgálatot tart fent, mely naponként 4-5 községben végig szágulda a csoportosulásokat megakadályozza és a hírszolgálatot végzi. A jobbára szabolcsi fiukból álló gyalogosokat — hír szerint — horvat és bosnyák katonákkal cserélik ki. A kieserlés mulhatatlanul szükséges, mert a falusiak már most is csoportosan jönnek katonafiaik, rokonai és — szeretőik látogatására s e miatt a katonaságot zár ajtók őrzik.

A nép a katonaság bevonulása ellen mindenütt tiltakozik, bár ezek nem magánházakhoz vannak beszállásolva, hanem egy tömegben. Tudják, hogy a katonatartás költsége csak nyomorúságait fogja fokozni.

Ujabbán a jómódu gazdákból álló B e r e n c s község kért Angyalosi főszolgabírótól gyűlésre engedélyt. A főszolgabíró tagadó válaszára kijelentették, hogy az egész falu szocialistává lett s ők a gyűlést a főszolgabíró engedélye nélkül is megtartják!

P á t r o h a község jegyzője: Kiss Lajos névtelen levelet kapott, hogy ha három nap alatt a községből el nem távozik, őt és a bírót meggyilkolják, épp úgy, miot ahogy elődjét, Vágó Lajos jegyzőt megölték! — A névtelen levél óta a pátróhai jegyzőt és bírót, épp úgy, mint a karászt csendőrök őrzik éjjel-nappal.

Döghében a katonaság megérkezése előtt a falu népe falragaszokon hirdette, hogy föl desurait elpusztítja. A Ferenczyk, Nazdrovics kysk és Ováth, a református lelkész a katonaság beszállásolásakor sietve kijelentették, miszerint a katonaságot nem ők kérték, hogy ők el nem fogadják, nehogy azok tavozása után rajtuk töltse bosszúját.

Mogyorós községből a gróf Forgách László tisztjének egy parasztküldöttség tudomására adta, hogy a gróf 2000 holdas mogyorósi tagját maguk közt már fel is osztották és hogy a felosztás után a grófnak még mindig 48 kat. hold jutott és maradt és tudomására adják, — hogy ennél a 48 hold földnél többhöz igényt többé nem tarthat a gróf.

Bezdédről több tagu küldöttség ment az alispánhoz, hogy a jegyzőt csapja el és a képviselő testületet osszlassa fel, mert a jegyző basáskodik, a főszolgabírónak jó barátja és ez mindent megenged barátjának, a jegyzőnek, ki a községre elviselhetlen terheket ró ütszobás lakást tart, a kisbíróit hetesének használja és a községi bába a szolgálója stb. A bezdédi szocialistákról érkekes és jellemző,

hogy vezérük Kulcsár Lajos, midőn Budapest Várkonyinál fentjártak, 5000 frtot követelt Várkonyitól, bizonyosan alkotmányos költségekre!

Konyáron és Kékesén, hol a feleszi konventnek nagy birtokai vannak — a nép mindenféle munkát megtagadott, sőt a jószágigazgató egyezkedő kísérleteire azt felelték, hogy akkor is rászédett az ur bennünket mikor irásban szerződünk, tebát most már — nem alkuszunk. Itt az is olaj a tüze, hogy a gazdatisztek elűitották a napraforgó termelését, a miből a nép olajszükségletét fedezte.

Tisza-Szentmártonban a gróf Forgách bérloje Moskovics ellen zudult fel a lakosság, kinek meggyilkolását nyíltan hangoztatták.

Külfömben népünk magatartása valamivel tartózkodóbb lett, azt hírelték, hogy még nincs itt az ideje a felkelésnek, majd május 10-ig elvállik, hogy kié lesz az idejé termes.

Szocialistáink szervezetéről annyit sikerült megtudnunk, hogy az elnökön kívül bíráik és kisbíráik vannak. A tisza-szentmártoni szocialista bíró egy elvtársat 20 forintig büntetett, egy másikat pedig egy napi fogságra ítélte és jellemző, hogy az elítéltek az ítélet ellen, habár ez jogukban állott az elnök által összehívandó nagygyűléshez nem fellebbeztek, hanem az első a 20 frtot befizette, az utóbbi pedig egy napi fogsázbüntetést a bírónak ezen czólrá kiűitett éléskamrájában szabályszerint eltöltötte!

A szocialisták ma Kis-Várdán megtámadták a csendőrséget. Torlaszokat emeltek vagy védett helyekre húzódtak s onnan intézték támadásaikat a csendőrség ellen, mely a váratlan ostrommal szemben tehetetlenül állt.

Mándokon is megkezdődött a harc. Egy közhuszár az utcán átvágta egy szocialista kezét s ez elég volt, hogy a szenvedély kitörjön. A nép torlaszokat emel s azok mögül lövöldöz revolverekből, melyeket a napokban százával vásároltak.

S.-A.-Ujhely, febr. 14.

Zemplén vármegyében a szocialista anarchia szombat óta óriási mértékben tört ki. A lelketlen izgatók által felbujított nép eddig csak kért és követelt, most azonban kitört belőle a fekevesztett indulat s már embervérre szomjaz. Nem elégszik meg, ha okos tanácssal megigérik neki, hogy kívánsága részben teljesítve lesz, a szocialista tanok megméltéyzték szívét, észét.

Forrong a nép! Nem irtózik most már a legvadabb eszközöktől sem, gyilkot ragad kezebe s örömet lel abban, ha azoknak, kik jóakaratu tanácssal szolgálnak neki, egyikét-másikat legyilkolhatja.

Szombat óta valóságos forradalom ütött ki Zemplénben. Most már okvetlenül szükség van arra, hogy az anarchia által elvakított népet a katonaság sortűze s a puskák ropogása térítse észre. S ha a kedélyek nem csillapodnak, ez meg is fog történni.

Molnár zempléni főispánnak Fabini Lajos kassai hadtestparancsnokhoz intézett távirata a maga borzalmasságában festette le azt a képet, a melyet a nép dühe ott előidéret! A tegnapi napon két ízben kérték Kassáról a lázadás megkezezésére katonaságot. Kora reggel három óraker külfön vonaton indult utnak a 34. gyalogezred első százada Schürger őrnagy vezetése mellett Király-Helmecze. Ez azonban úgy látszik kevésnek bizonyult, mert a délután folyamán a Király-Helmeczezel szomszédos Perbenyik községben is kérték katonaságot, világosan jelezve lévén a táviratban, hogy Vidovich szolgabíró a lázadókat legyilkoltak. Kassáról rögtön utnak indult oda Appell alezredes vezetése mellett házi ezrednek harmadik számú százada. Hogy a lázadás hova fog még fejlődni, ha a fegyverek dőreje sem tudja azt lecsillapítani, csak Isten a megmondhatja.

A bodrogközi járásban is újra kiűitott a forradalom. Kis-Tarkányon véresre verték a szocialista-ellenes bírót. Kiskövend, Agárd és Czigánd községekben a parasz ok nyíltan hirdetik, hogy nem sokára föllázadnak és kegyetlenül vert fognak ontani.

Czigádon a nép ma a katonaság láttára felreverte a harangokat. Ez a sorakozás jele. A szociálisták elhagyták házaikat és a templom körül elterülő térre gyülekeztek. Férfi, asszony, gyermek vegyest sorakoztak. Mikor már nagy tömeg verődött össze, megrohanták az iskola udvarában föllállított katonaságot, mely szuronyt szégezve várta a rohamot.

A szurony nem félemlítette meg a támadókat, egy közelebb ért a katonasághoz. Néhány pillanat még s a nép kicsavarta a katonák kezéből a fegyvert.

A parancsnoknak tüzet kellett vezényelnie. A sortüz eldördült huszonhat ember súlyosn megebeszülve esett össze. Egy ember szörnyet halt.

A megye közigazgatási bizottsága Molnár István főispán elnöke alatt ülést tartott s elhatározta, hogy a kormányt fölszólítja a stárium kihirdetésére.

TARKA ÉLET.

Rohonczy.

Beszéde küszált? hangja reszket?

»Örült, beteg» hát a neve?

Hisz az őszinte vallomással

Súlyos bűnét ismerte be!

S jaj, ha a lelkiismeretnek

Haragja ott bent öldököl!

Folyékonyan, tisztán beszélni

Mindhasztalan erőlködöl.

S ha baljós árnyakat borított

Szivedre felő sejtelen,

Ha látod, hogy titokba nyílik

Hazád alatt sötét verem:

Nem, nem beszélhetsz józan észszel;

Agyad forr, ajkad reszketeg,

Kassandra jóslatot hebegsz, mint

Az a döblingi nagy beteg.

Rohonczy nem beteg, csupán egy

Bűnös, ki megtért igazán

S egy szív, amely aggódva megtört

A bűnös és beteg hazán.

Az igazság fenn a bitófán

S minden czudar csufolja őt.

Rohonczyt meg ne bants senki!

Ő megtért a halál előtt!

Hanem te, nemzet, oly czudar vagy,

Mint a pénzért élő zsvány,

Konczért eladsz mindent, amit csak

Gyalázatos vevő kíván.

Az elvpiazc hemzsege büzlík,

Hordó ürül, talér peneg

Magyar, bérért élő zsvány vagy:

Az elvedet fojtod te meg.

Nincstiszta párt! Ne verje egy sem

Büszkén a mellét! Mind czudar!

Vétkes dob a vétkesre vádat,

Mert nem övé a diadal.

Kik a szabadság lobogóját

Tartják, azok sem angyalok:

Hiszzen az elvért pénzt ad és vesz

Az a zászlótartó marok. *)

Az igazság fenn a bitófán,

Csufolja őt a sok zsvány.

Gúnyos kacajban, pökdősésben

— Pokolnak hála — nincs hiány.

Tán megver Isten, atkozottak,

S a földbe kell silyednetek:

De a meggyógyult vétkezésre

Ne fogjátok rá, hogy »beteg»!

Sebestyén diák.

*) Talán mondanunk is felesleges, hogy ezek a sorok t. barátunknak egyéni nézeteit képviselik. Szerk.

Ujdonságok.

* **A bagolyvár végnapjai.** A Kisujtcai romhalmaz végnapjai már közelednek. A tegnapi tanácsülésben foglalkoztak a felépítendő bérház mostani boltbélői és kisujtcai-bodé bérlok kitelepítésével. Az ottani sátorok bérloinek április 1-ére felmondanak. Az építés miatt elhelyezendő borju, marha és disznóhus áruló székeknek új helyet, Boczkó Sámuel főkapitány fog kijelölni, addig, míg a diszes áruesarnok felépülve, újra vissza nem fogadja a száműzötteket.

* **Halál a sineken.** Tegnap este 11-12 óra tájban a Kossuth utczai temető és az olaj útó közti vasut vonalon egy 38—40 évesnek látszó férfi holttestet talált a vonalór felesége. Ijedten futott a férjéhez, kivel csak hamar visszatért és mindketten szemügyre vették a munkás osztályhoz tartozó közep-termetű gesztenye barna férfi holttestét, hogy megtudják kiletét. Ez azonban előttük teljesen ismeretlenek bizonyult. Csak a véres hullat látták benne, melynek feje hátsó része és egyik arca halálos sérülésekkel volt tele, jobb keze pedig teljesen össze roncsova. — Rögtön értesítették a rendőrségi központot az esetről, honnan Kadarász r. biztos és Dr. Balkányi Emil ker. orvos a helyszínerre sietett s megejtették a rendőri vizsgálatot. — Ennek folyamán kitént még, hogy a férfi a derekán is súlyos sérüléseket szenvedett és minden jel arra mutat, hogy vonat gázolta el a szerencsétlent. — A halott zsebében koronakban 5 frtot találtak, mellette pedig egy literben üvegben közönséges bunda pálinkát, melynek fele része hiányzott s így az is kétségtelen, hogy részeg állapotban bandukolhatott a sineken, midőn a halált hozó mozdony vörös lámpája hajmeresztő közelségtől vetett rá világot. Az összeroncolt hullat beszállították a közkörházba s az ügyiratokat a nyomozás folytatása czéljából az illetékes III. ke. r. kapitánysághoz tették át, honnan az ügy a bünvádi eljárás megindítása végett a kir. ügyészhez kerül.

* **Eljegyzés.** Wiener Adolf helybeli kereskedő eljegyezte Geiger Fanny kisasszonyt Karácsonymezőről.

* **15 éves leánykák a vádlottak padján.** Szinte hihetetlen, hogy alig 15 éves leánykák a büntető cselekmények egész halmazát követték el és sajnos mégis van rá eset. K i s s Róza és K ó n y a Juliánna debreczeni eselédleányok a lopást foglalkozás gyanánt üzték, de egyetlen lopást sem tudtak végrehajtani anélkül, hogy a csend éber közgei tudomást ne szereztek volna róla. Így kerültek aztán a vádlottak padjára a hol a mai végtárgyaláson szuronybörtönös örök fedezete alatt ült fel. Tük a büntető törvényszék következő tanácsa. Elnök I g y á r t ó Sandor, szavazóbírák: N a g y Karoly és Dr. O l á h Miklós, a vádhatóságot Dr. G a l E ndre kir. alügyész képviselte. A tényalás a panaszosok illetve károsok, tanuk s magoknak a vádlottaknak beismerő vallomása alapján állapított meg a mely szerint Kis Róza és Könyi Juliánna 10 rendbeli lopást követték el 1897. évi október 23-tól 28-ig és az ügyész 9 rendbeli lopás vétségében kerit őket bűnösnek kimondani és a törvény rendelkezéséhez képest büntetni. A legnagyobb lopás október 28-án történt, a mikor Csaki Gergelynéől 200 frtot loptak el a vádlottak, ugyanazon Szántó Jánostól 6 frt 70 kr készpénzt és egy arany gyűrűt, Éles Józseftől 2 frtot, Cséresznyés Sándortól 15 frtot, Molnár Mihálytól 1 frt 20 krt és ismeretlen helyről egy szoknyát, Tóth Ferenczétől pedig egy csomó tyuk és pulykatolyást, ez utóbbi esetből kifolyólag az ügyész a vádat elejtette, mert a tulajdon elleni kihágás vétsége csak a magánpanaszos kérelmére üldözendő cselekmény, azonban a káros a tárgyaláson meg nem jelent. Az ügyész a közbiztonság érdekében a büntetés teljes szigorának alkalmazását kéri. Azonban nem csak nevezettek megbüntetését, hanem Erdélyi Sándorné vád alá helyezését is indítványozza 4 rendbeli orgazdaság vétségé miatt A törvényszék vád alá helyezése végzésében Erdélyiné megnyagodván a következő ítéletet hirdette ki az

elnök: Kis Rózát s Könyi Julist 1—1 évi fogházra Erdélyinét 9 havi fogházra ítélte,

* **Öngyilkos husvágó.** A homokkert mostanában sűrűn szolgáltatja a szenzációt. Minapában egy boldogtalan nő eltévelyedéséről adtunk hírt, ma ismét dráma történt oda-künt a homokkertben, ezuttal a 172. számú telken. Egy Ugvári Daniel nevű hentes, 37 éves ember, kenyértelen állapotban megijedt a rá nézve nyomoruságos ételtől és dél-előtt, míg a felesége tavol volt, a szobában az ajtószarkára fölakasztotta magát, úgy, hogy mikor az asszony hazajött, már halva találta. A helyszínen Ács Nagy Ferencz redőrfogalmazó és Balkányi Emil dr. kerületi orvos jelentek meg, a kik hivatalosan is megállapították, hogy öngyilkosság esete forog fenn. Ungvári, ki azelőtt vagyonos ember volt, most mint napszámos tengette életét s a baskmorság kergette a halálba.

* **Halálozás.** S e p s i Kálmánt a Phoenix biztosító társaság tisztviselőjét súlyos esapás érte fiatal neje elhunytával. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Sepsy Kálmán mint banatos férj, Tarbay József és neje Kulesár Erzsébet mint szülők, Tarbay Géza, Ilona és Emma mint testvérek Kulesár József és neje Szanka Zsuzsánna mint nagyszülők, öz. Sepsy Palné Csathó Mária mint anyós, Sepsy Dezső és neje Balogh Ilona Sepsy Mariska és Borús Béla mint sógorok és sógorok, légmélyebb fájdalommal tudatják a legjobb feleség, gyermek, testvér, unoka és rokonnak Sepsy Kálmáné szül. Tarbay Mariskának folyó évi február hó 15-én, este 10 és fél órakor, életének 24-ik, házasságának első évében, hosszas és súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. A k e d v e s halott földi részei folyó évi f e b r u á r hó 17-én délután 3 ó r a k o r f o g n a k az ispotály-utca 2106. számú háztól a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. Bz engesztelő szent mise áldozat f. hó 18-án d. e. 9 órakor fog az egek urának bemutatattatni Debreczen, 1898 febr. 16. Az örök világosság fényesedjék neki! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi!

* **Hölgyeknek** esinos és elegáns utedzabáli és menyasszonyi ruhákat, belépőket készit — jutányos áron — a legújabb divat szerint felelősség mellett *Kronovitz Matild* Budapestről Nagy-uj-utca 1770. szám, (Weinberger Lajos ház.) — Angol ruhákat különös figyelembe ajánl.

* **Je lmezestély.** Meghívó. F. évi február hó 22-én farsang utolsó napján, azaz husvágó kedden a »Korona« vendéglő táncztermében és összes helyiségeiben fankestélylyel egybekötött zárkörű nagy alarozos es jelméz tanczestély lesz. Belépti díj: Személy jegy 60 kr, család-jegy 3 személyre 1 frt 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre is vált-hatók a rendezőség tagjainál, svagy este a pénztárnál. Kéri a rendezőség a maszkokat, hogy tiszta jelmézben jelenjenek meg. — Az alaroz 12 órakor leteendő, s ekkor rendeztetik az utolsó tánczeczal, a farsang bucsujával, az új zöld farsang ünnepélyes beköszönteje. Friss fánk lesz a kisasszonyok által dijnélkül fölszolgálva. A jelmézesek azaz alarozosok között 10 drb. tárgy lesz kisorsolva. Bővebbet a rendezőség bármely tájától. Jelméz ruhák folyó hó 14-ig megrendelhetők a pénztárnoknál Kalitzky József fodrász üzletében Csapó-utczá 7-ik szám.

* **Védekezzünk.** Az O. M. G. E. szaklapja, a »Közlelek többször figyelmeztette gazdaközönségünket az amerikai lóhere és amerikai luczerna káros sőt veszedelmes voltára. Az amerikai luczerna beözönlése ellen tudvalevőleg M a u t h n e r Ödön budapesti magkereskedő vette fel a harezot és ugyancsak Mauthner heti jelentéseiből olvassuk, hogy az amerikai luczernamag még folyvást oly nagy tömegben özönlík bazánkba, hogy az ilyen mag forgalmazói áraikat 4—5 forinttal leszállították és ezt körlevel-kben tudatják a gazdákkal. Kötelességünknek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni, hogy óvakodjanak az amerikai luczernamagtól, a melyet igazi származása letagadásával tisztán, sőt európai luczernamag közé keverve árusítanak.

Időjós a Teleky-utczában.

Debreczen, febr. 16.

Végre valahára a hírszegénységben sínylő szűk utca is ad életjelt magáról, hogy visszazerezzék régi jó hírnevét a riporterek előtt. Eddig ha nem volt mit írni az újságba, mezállottak a sarkon s pár percnyi várakozás után került egykét híreske a pennaokra.

De térjünk a dologra.

Ma reggel 9 óra tájban ugyanis egy két kerékű talyiga döcögött végig a jeles utczáu. A jármű tetőjén egy sólyom tekintetű uri ember nézett hol az egyik, hol a másik utca ajtóra.

A talyiga mellett egy másik ur haladt és vigan füttyörszte furulyáján ezt a kis éneket:

En szegény zsidó gyerek!
Elmult ifjuságom,
Mindennel kereskedek
Szeles e világon:
Szenteknek laba szára
Bűneink bocsánatára,
Mindenfele, minden jó
Csak nálam kapható,
Mindenfele, minden jó
Csak nálam kapható.

Nos és miódn elhangzott az ének után következő trilla az ismeretes hangszereből, — hat megszólal egy öreg asszony a győgjárón:

— Jaj Uram Istenem megint rosz idő lesz.

— Honnan tudja néném asszony? kérdé tőle egy szurtos inas.

— Hat nem hallod öcsém, hogy megszólalt a süllüs furulyája.

Merje hát valaki hírszegénységgel vádolni a jó Teleky utczáu!

S ami a legfőbb, a jóslat — bevágott!

Gács.

Az Arany-szarv öböl mellől.

Konstantinápoly, február hó.

Élénk, társadalmi élet járja az ideit telen a kalifa szekvárosában; nem úgy, mint tavaly a vérengzések emlékezetes esztendejében. A vagyonos osztály jó része, amely az események fejlődését a lövonalon kívülről nézte, visszatért ide ismét, mert most minden ki meg van róla győződve, hogy a szörnyű verengzések nem fognak ismétlődni. Szinte megmagyarázhatatlan, hogy honnan merítették az emberek ezt a határozott meggyőződést.

Az itteni társadalmi életéről szólva még csak párhuzamot sem szabad vonni, az európai nagyobb városok valamelyikével. Itt csak hibát ismerik a szalonokat, koncerteket, színelőadásokat, vagy kepkiállításokat, melyek minden társadalmi fejlődés magvat adják. A konstantinápolyi tarka embertömeg legfelsőbb tizezre, amelynek első sorban volna hivatalosa társadalmat alkotni és lefelé is nemesítőleg tanítógat hatni kevés kivétellel a legfelültebb képzettségnek is híján van.

A benszülött lakosság nem ismeri az ideálok fogalmát. Lehetséges, hogy ennek okát az ország általános viszonyaiban is leljük, de különösen abban találják, hogy a lakosság az öt évszázados együttélés óta sem tudott tudott társadalmi érintkezésbe lépni az uralkodó török osztálylyal.

Az itteni társadalmat Konstantinápolyban mondhatni kizárólag a diplomáciai testület tartja fenn. Érdekes azonban, hogy az előkelőbb benszülöttnek hō vágya, bejutni ezeknek meglehetősen körülszancolt körébe még nagy áldozatok árán is.

Boldog az a levanti, akit valamelyik nagykövet vagy követ ebédhez invitál s erről a lapok másnap hírt adnak. Sajnos azonban hogy a diplomáciai testület társadalmi életmüködése is csak az ebédek és fogadások keretében nyilatkozik meg. De még ebben a

szűk keretben is sokkal élénkebb most az élet, mint tavaly.

Szinte hihetetlen, hogy mily előnyös befolyást tud itt gyakorolni valamely diplomatainak finom és okos neje és gyakran mily hátrányokat teremthet még az államra is ha a diplomata feleségéből hiányzik ez a társadalmi tapintatosság. Mintaképe ezeknek az asszonyoknak Lady Currie, akinek minden szava és tette visszatükrözi előkelő angol gondolkozásmódját.

Emellett nagy költői tehetségű és Violet Fave álnév alatt nem egyszer csinált poeziseken törökellenes politikát. Oly bájos és szeretetreméltó tudott lenni, ez a politizáló költőnő, vagy költészettel foglalkozó diplomatánő, hogy még ellenfelei sem tudtak rá haragudni.

A diplomácia világot egy felette fontos társadalmi kérdés foglalkoztatta legutóbb s betöltheti-e valamely követ leánya a ház urnőjének távollétében annak helyét és egyenrangúnak tekintendő-e akkor a követ nejeivel? A hosszas diszkusszió után hozott ítélet azt mondta: nem. A diplomaták az etikett emberei és egész szabályzatot alkottak arra nézve milyen rangfokozatot foglalnak el az egyes hölgyek az estélyeken, vagy fogadások alkalmával. Sokan vannak, akik zúgolódnak ez ellen a szabályzat ellen, de az idén nyílt kitöresre aligha kerül a dolog, mert hál istennek az összes nagykövetek nejei idehaza vannak.

Sokat beszélnek most arról a fejedelmi nagylelkűségről, amelylyel a szultán a vén Mühligh dr. ki külföldben is egyike a kelet legképzettebb orvosainak, legmeghittebb embere a nagyurnak. Szabadon jár kel a Yıldiz-kioszkban. Ő kezeli a trónörökösöt és nagyon gyakran hívják a hárembe is. Csak aki ismeri a keletet, különösen a szultán udvaránál bevett szokásokat tudja megítélni, milyen óriási bizalomról tanuskodik ez. Emellett Mühligh a legszeretreméltóbb urak egyike, akit mindenütt szeretnek, mert lelkiismeretes gyöngéd és diskrét.

Nemrégiben nagy baj érte az öreg urat, megbetegedett és szükségesnek mutatkozott, hogy Heidelbergbe vigyék operáció végett. Mikor a szultán értesült, hogy ez a szállítás mily életveszélylyel jár, táviratozott Czerny tanárnak és felkérte, hogy a költségekre való tekintet nélkül jöjjön azonnal Konstantinápolyba.

Emellett a szultán nap-nap után arra törekedett, hogy minél jobban kedvébe jöjjen beteg orvosának. Így mindjárt a megbetegedése után egy hatalmas prémes bundát küldött neki, amely talán szinte közrejátszott abban, hogy a doktor ur most már jobban érzi magát. Czerny heidelbergi professzor aki őt operálta, huszonöt ezer frank honoráriumot kapott a szultántól s szonkivül a Medsidjerend nagykeresztjét.

Az előkelő török világban most Izret beynek, a szultán hadsegédének a lakodalma az esemény. A derék férfiú egy egyiptomi hercegnőt vett feleségül, a kinek ez a teljes neve: Medihahannum Djellal. Ellég dallamos név és illik a völégény nevéhez, akit az ismerősök Sacherlinnek, Czukorkának neveznek, a kedves modora és előzőekenysége miatt.

A menyegző után Mediha hercegné szony nagy fogadást tartott, természetesen a hölgyeknek. Sokan tudultak a palotába, hogy megismerkedhessanak a szép hercegnővel, de épp úgy siettek is ki onnan, mert ő fenégsége kísérete vagy husz asszony oly mérték-telenül dohányszott a fogadás alatt és oly vi-gyázatlanul járt kelt az égő dohánnyal az illatos ruhák között hogy mindenki tűz-katasztrófától tartott. Szerencsére nem esett nagyobb baj, csak a ruhák slegejjei taposódtak a nagyobb mértékben.

F. Z.

A legyőzött országról.

Athén, febr. 16.

Az évforduló lármas és zajos volt, mint egyébkor: a görög nép hangulatán nem látszik meg a veszített háború. A szokásos utcai mulatságok és zene el nem maradt és Athén ifjusága és vénei csak olyan vidám kedélylyel tolonganak a tereken és utakon az ünnepi zenészek körül, mint mikor győzelemről álmodoztak.

Délutáni két óraker kezdődött a hagyományos farsangi látványosság, melyhez a város népe az utcákra és ablakokhoz tolong. Lenn a dévajkodó sokaság, fenn ablakokban és erkélyeken kacagó leányserreg, mely fáradtlan pajzansággal szorja le a papirszeleket. Ott van egész Athén a Hermes-utcán.

Valaki még is hiányzott. György király ez idén nem jött az utcákra. Tavaly leányával Mari a hercegnővel feszeletlenül elvegyült a tömegbe és tolongásba, miáltal nagyban emelte amugy is fogyatékos népszerűségét; ez idén az egész királyi család elzárkózva maradt a királyi palotában. Még a szokásos ujévi tisztelgések is elmaradtak. Athén népe ezáltal nem gyönyörködött a királyi család templomba vonulásának pompájában, sem a hatóságok fejének, a katona-ságnak és a követségi személyzetnek felvonulásában. S kikisem járult a palotába kézsókra sem. Mindez elmaradt, az ujévi fogadás, a kézsókra járás, az udvari bal...

Mi a királyi család ily tüntetve kerül minden ünnepséget a nemzetet ért szerencsétlenség miatt, addig a polgárság változatlanul megtartotta eddigi szokásait. A farsangi kalácsra most is tömegesen tödült a szekrárdában és nem is fukar, mikor huszonöt-ötven drachmat kell fizetnie érte. Ugy látszik, csak az állampénztár üres, a polgárság zsebében van elég. A látszat legalább ezt mutatja.

A falu nem ily olyan vidáman faarsangot. — Bizonyos megkönnyebbüléssel látja a pórnép elmúlni az ünnepeket, mert a baboua azt mondja, hogy azok folyama alatt járnak szabadon a gonosz szellemek és felkeresik azokat a házakat, amelyek ajtóira irt keresztel nem védekeznek ellenük. Új év napján minden görög gránátalmát visz magával a templomba. A pópa megszenteli azt s mikor a paraszt haza ér, háza kapujához úti az al-mát teljes erővel. Azt tartja a néphit, hogy annyi áldás jó a házra, a hány magja kiesik a gránátalmának. Emellett a háziszellemekhez is szokás imádkozni, hogy távozzon el a háztól minden rosz és keresse azt fel egészszeg, szerencse és minden földi jó.

Az elmúlt év utolsó napjai kellemes és értékes meglepetést hoztak a regiség-buvaroknak. Dragatsis régésznek sikerült feltalálni Themistokles sirját Kantharo mellett. Előkerült a gyönyörű síremlék alapja, különféle ércszekők, egy urna darabjai és néhány csontdarab, melyek nyilván a Themistokles földi maradványai. De a mai görögök nem tisztelik a régiek temetkezési helyét. Mar is megakarták lopni a szent helyet, miért is sürgösen körül kellett azt keríteni.

Az ó-kori színházak rendeltetéséről is új bizonyosság került elő a föld alól. Smoronos régész rátalált a régi Dionysosz-színház belépő jegyeire. Ezekből jöttek rá, hogy a Dionysosz-színházat választó gyűésekre is használták Klentheus idejében. Mintegy hatezer választó fért el benne. Az orchester mellett voltak a tisztelthelyek, mellettük ültek az ephorok és — ahogy ma mondanak — az ügyeletes rendőri tisztviselők.

KÖZGAZDASÁG

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Lindenfeld Márton 2959 sorszámú házát megveszik Böszörményi Mihály és neje Tóth Roza 3450 frt.

2. Földi József és neje Veres Julianna megveszik Kozma Jánosné Bessenyei Zsuzsanna 240 □ öl területű homokkerti szőlőjét 450 frtért.

3. Harsányi Zsuzsanna Fogarasi Istváné megveszi Harsányi István csapókerti szőlőjét 300 frtért.

4. Katz Emánuel megveszi Barta János és Barta Gábor ingatlanait 480 frtért.

5. Eckstein Dávid megveszi özv. Weisz Mártonné Steiner Erzsébet 1719. sorszámu házat ondódi földjével együtt 6000 frtért.

6. Nemes Kálmán megveszi Dr. Irinyi Istvánné Nemes Ilona ingatlanainak illetőségét 7000 frtért.

7. Szabó András és neje Gonda Eszter 83 négyszögöl területű szőlőjüket a rajta levő épületekkel együtt megveszik Haja József és neje Debreczeni Julianna 650 frtért.

8. Horog Sándor és neje Sassa Zsuzsanna megveszik Török Bálint és neje Juhász Zsuzsanna újkeri szőlőjüket 1400 frtért.

9. Szatmári Gábor és neje Béder Julianna 172 négyszögöl területű homokkerti szőlőjüket megveszi Török Mihály 340 frtért.

10. Szabó Lajos és Szabó Ferencz 178 $\frac{8}{10}$ □ öl területű csapókerti szőlőjét megveszi Ban József 450 frtért.

11. Bundi Sándor és neje Kállai Julianna 594. sorszámu házukat megveszik Hajas István és neje Kapronczai Mária 2000 frtért.

CSARNOK.

A Hippolyte fékezője.

Irta: Brioux.
(Folytatás.)

— Az egyetlen segítség, — mondá Hippolyte, — ha a műhelyembe egy kis kohót álltok föl. At kellene törni egyhelyt a háztetőt és oda csinálhatnánk a kéményt, Csakhogy ez sokba kerülné.

— Mitse tesz édes nagykicsikém, Hippolyte megkapta a kohóját. De mióta annak csináltatását elhatározták, a felesége csak egyetlen darab cukrot vetett a saját tejes kávéjába, nem tubakolt többé és még több apró áldozatot hozott, a melyekre ugyan semmi szükség sem volt, de a melyek nagy grönnyörűséget szereztek neki. Elérkezé nyúlt és halás tekintettel nyugtatta szemét a szeretett öreg emberen, a kiért e nélkülözéseket szabta magára.

Igy teltek el szép csendesen a hetek, a hónapok és az évek.

De a Hippolyte fékezője megzavarta ezt az édes nyugalmat, szétzúzta a nágy boldogságot.

Egy idő óta az öreg föltaláló, a ki szorgalmasan hozzálatott a mértan, a géptan, a testek ellenállási képességének kiszámításához szükséges képletek és több e felek tanulmányozásához, hosszú és tiótkozatos utakat tett Párisba, a melyekről többé nem adott számot a nejeinek.

Egyszer aztán már korán reggel elávoztott hazulról, még pedig a vasárnapi feketé öltözékében. A reggelizés időjére nem érkezett

haza és csak egy felőrával később jött meg bérkocsin!

A jó öreg asszony pirongatni kezdte; de Hippolyte olyan hangon szakította felbe, a milyet még nem ismert nála.

— Jól van, jól. Űgyeim tartottak vissza Párisban.

— És ki fogja kifizetni a kocsit?

— Itt tartom.

— Óra számra?

— Igen. Reggeli után ismét elmegyek.

— Te megőrültél.

— Nem. Ma este minden valószínűség szerint nagy újságot mondok neked.

Es elment miután nagy sietve evett egy keveset. Az étkezés alatt felesége figyelmeztette, hogy túl gyorsan eszik, el akarja vonni előle a tányért, hogy majd megfujja az ételt de ő erőlyesen visszakövetelte és azt mondta, hogy így is jó, hogy nincs ideje az időt az e fele gyermekésséggel-tölteni.

Mikor eltávozott, az öreg asszony sirt.

Négy órakor egy közszolga levelet hozott számára. Reszketve törte fel. A reggel óta előfordult teljesen szokatlan és fontos események annyira megzavarták, hogy több ízben hozzáfogott az itt következő sorok elolvasásához:

„Édes egyetlenem,

— Folyt köv. —

Hirdetmény.

A közadós Guttmann Jakabné esődtömegéhez tartozó s a esődteltár 43—324. tétele alatt foglalt 2145 frt 50 krra becsült cipőárunknak s 259 frtra becsült boltberendezés és felszerelésnek zárt ajánlat utján leendő értékesítése a esődtörzs 2422/98 sz. végzésével elrendeltetvén, ezennel felhívom a venni szándékozókat, hogy zárt ajánlataikat hozzám (Csapo-u, a Takaréks és Hitelintézet házában) a f. 1898 febr. 25. napjának délutáni 5 órájáig külön a bolt berendezésre és külön a cipőárunkra adják be. Az ajánlati feltételek a következők: 1. Az ajánlat ajánlatot tevőre 1898 mártius 2-ik napjáig bezarólag kötelező ugyan, de annak elfogadása feletti határozás joga az ideiglenes esődválasztmányunk tartatik fenn. 2. Az ajánlat elfogadása esetén a vételár tömeg gondnok kezéhez azonnal készpénzben lefizetendő s a megvett ingók legfeljebb 48 óra alatt elvitetendők. 3. A zárt ajánlat beadásakor a becsár 10% a a tömeg gondnok kezéhez készpénzben bántapénzzel lefizetendő, ezt a bántapénzt ajánlattevő elveszti, ha a 2. pontban foglalt feltételeknek eleget nem tenne. 4. Bántapénz nélkül ajánlatok el nem fogadtnak s legalább a becsárnak 80%-át meg nem üte ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az eladatni szándékolt tárgyak tömeg gondnoknál történő jelentkezés után a helyszínen (Piacz, Ujjfalussy-ház) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1898. február 15-én.

Szilágyi Imre,
ügyvéd,
tömeg gondnok

18567. P.

1898.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék által közhírré tétetik, hogy Rác István és több birtokos a derecskei volt urbéres birtokosság érdekében Derecske község határában négy fordulóban kiadott földnek összesítése (részleges tagosítás) iránt a kir. törvényszékhez 18567/1897 p. sz. alatt kérvényt adtak be, eme kérvény folytán a 18567/1897 p. sz. a. hozott végzéssel a tagosítás illetve összesítés megengedhetőségének kérdésében a helyszíni tárgyalásra határidőül 1898. márczius hó 17. napjának d. e. 9 órája Derecske község házához kitűzetett, a mely határnapra az érdekelt birtokosok a jelen hirdetmény által oly figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy meg nem jelenésük esetében a tagosítás elrendelésébe beleegyezőkül fognak tekintetni.

Az ismételten tartózkodásu birtokosok ügygondnokául Torday Gábor debreczeni lakos ügyvéd neveztetett ki Kelt a debreczeni kir. törvényszék polgári osztályának 1897. december 31-ik napján tartott üléséből.

Igyártó Sándor
elnök.

Dravoczky Pál
jegyző.

Hirdetés.

A kösüsözgben levő 120 cat. hold szántó és 2 kat. hold kaszálló föld tanya-birtokom, a rajta levő őszi buzavetéssel együtt haszonbérbe kiadó.

Osvárh Ferencz
ügyvéd.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arcz créme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, máj-foltok, pattanások bőrtelka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és ké-vörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy b rre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azonosodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy máj-foltokkal fedett arcz 3—4 nap alatt ala ástrom-fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan miután nem zsiros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes, mint más crémétől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hőlgypor fehér, rózsá és créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és czimmerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktar Debreczenben Mihalovits J. Kigyó-czimű gyógyszerteraban.

LOHSE'S

Edelweilchen

A legremekebb ibolyaillat, mely teljesen hasonlít a frissen szedett ibolya illatához.
Parfüm—Puder—Brillantine—Pipereviz—Szappan—Illatszertárna.

GUSTAV LOHSE királyi udvari szállító

BERLIN W, Jägerstrasse 45/46.

Kapható minden illatszert-, diszmi- és drogua-üzletben valamint az összes bel- és külföldi fodrászoknál.

Gyárok: Bécs, Leitomischl, Vlasin.

Michelstädter S. E. és H.

cipő gyári raktára

DEBRECZEN, főpiacz a Hungáriával szemben.

Szives tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy helybeli **cipő gyári raktárunkat** mai naptól kezdve

Fényes Mór urnak

adtuk át és kérjük új üzletvezetőnket eddig is tapasztalt szives pártfogásába részesíteni.

Tisztelettel

MICHELSTÄDTER S. E. és H.

cipő gyárosok.

Örömmre szolgál, hogy eme **mindaz 5 világrészben** előnyösen ösmert és számos kiállításon kitüntetett elsőrangú

férfi, női és gyermek cipő gyári raktár

képviselőt elnyerhettem s igyekezni fogok gyors és pontos kiszolgálás által a n. é. közönség igényeit kiérdemelni.

Gyártmányaink kizárólag a legjobb anyagból készülnek. Minden nálunk vásárolt darabon

a szabott gyári ár

a cipő talpán van feltüntetve, miáltal túlkövetelés ki van zárva.

Különlegességek: cs. és k. szab. egyetemes lábbelik, tornászok, turisták, kerékpározók és a t. cz. katonaság részére.

Szives pártfogást kér

teljes tisztelettel

Fényes Mór.

Kizárólag saját gyártmány.

Kyomatott Hoffmann és Kronowitz könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.

Minden cipő talpán bevésve a szabott gyári ár.

Túlkövetelés kizárva.